

30 DE BELLO TARTARICO

ritis, sed morti destinatis, prius publico expositerit ludibrio turpissimus æque ac crudelissimus tyrannus, quam morti viætmas immolare: unde quamplurimæ violentas sibi potius manus inferebant, quam ut patarentur honestatis suæ publicum hoc & infame detrimentum. Execranda quamplurima hujus generis exempla relinquo, ne castis oculis ac mentibus infanda & tacenda subjiciam.

Anno deinceps M D C X L V I in Tartaros, quos Xensi Provinciam ingressos audierat, movere coactus est. Quare, ut securior procederet, reliquos omnes Suchuen Provinciæ incolas delere decrevit, iis exceptis, qui ad Barrapeliotem vergunt, ne exercitibus alimenta deessent: nam per eas terras procedere debebat; ea de causa illorum mortem in aliud tempus distulit. Primum itaque omnes omnis generis ac conditionis in Chingtu Metropolitana urbe cives, ab intromissa exercitus parte vinculis constringi voluit; (sexcenta hominum milia fuisse scribunt) mox ipse per hosce vinclatos obequitans transivit, quem lamentabili ejulatu & lacrymis, quibus vel lapidem movissent, Regem ac Dominum compellabant, flexis genibus rogantes, ut innocenti populo suo parceret. Stetit ipse tantillum, natura humana diris visceribus ac crudelitati vim aliquam inferente: mox tamen ad ingenium rediens, *Occidite, inquit, Occidite hos rebelles.* Quare omnes eodem die extra urbis mœnia, spectante ac vidente sanguinolento latrone, trucidati sunt. Patres nostri per id tempus, ut famulis suis subvenirent, tyrannum cum evidenti suo adieciunt periculo; à quo tamen, stupentibus omnibus, famulorum vitam obtinuerunt. Iam ligati cum reliquis educebantur: unde divisi Patres, alter una, alias alia urbis porta egressus est, per quas miserabilis populus educebatur veluti ad macellum; atque ita famulos liberarunt: ubi etiam Deo ac Religioni præclaram navarunt operam, infantes innumeros, militibus concedentibus, sacra Baptismatis aqua abluentes, qui ex carnificum manibus in Cælum evolatur erant; atque ita immanis tyranni crudelitas parvulis illis profuit, ut Herodis Innocentibus: magnum plane Divinæ prædestinationis testimonium.

Scribunt, tantum sanguinis hic fusum, ut magni Kiâng fluminis (quod urbem præterfluit) aquas auxerit: imo ipsa corpora in flumen projecta sunt; à quo abrepta, reli-

quis urbibus ac civitatibus, ne meliora à tyranno sperarent, nuntiabant. Nec diu dilata res est: nam tyrannus, eodem modo undique dimissis exercitibus, reliquarum urbium ac civitatum incolas, quoscumque assequi potuit, occidit: ita totam pene populissimam Suchuen Provinciam incredibili vastitate corrupit.

His peractis, milites omnes congregavit in campo, quem pro militaribus exercitiis quælibet urbs in Sini habet (Kioochang vocant) ubi eos ita est allocutus: *Orbis Imperium, expulsis Tartaris, vestra virtute me consecuturum spero: sed expeditiores ac promptiores vos volo, quam modo sitis. Ego ipse, ut vobis notum est, sexaginta naves argento plenissimas Kiang fluvio meri, quod, ubi Imperium occupavero, facile extraham, ut vobis de me bene meritis distribuam (verum dixit de mero argento; sed ut locus lateret, nautas omnes mactaverat:) majus restat itineris nostri impedimentum; mulieres nimirum, quibus vestrum quilibet gravatur. Agite fortiter, Imperio occupato exquisitissima alia non deerunt. Exemplo præibo, quamvis, ut Imperator, legi communi minime obnoxius.* His militum dictis, ex trecentis puellis (quas pulcherri- mulieres omnes necari ju- mas ad voluptatem ac servitium sibi elega- bet) solas viginti ad trium Reginarum obse- quium servat; reliquas omnes ibidem necari jubet. Sequuntur deinceps milites crudelissimi Ducis Imperium ac exemplum, & innumerias innocentias mulieres, tamquam oves, & perinde ac si hostes essent, obtruncant.

Vbi vero homines ex Suchuen Provincia, quos mactaret, non habuit, iram ac odium in urbes ac domos evomuit. Palatium superbiissimum, quod sibi extruxerat, incendit: quo incendio & pulcherrimam ac amplissimam Chingtu Metropolim etiam vastavit. Arbores omnes, ne cui prodescent, dejicit. Ita (ut dicebat) purgato exercitu tandem processit, & ubicumque transibat, relictos haec tenus mortales interneccione delebat; omnes nimirum quos ad manus habere poterat. Neque his contentus, quamplurimos etiam ex militibus, quia præcedebant alios, vel tardius sequebantur, levissimas demum ob causas, trucidabat: ægrotos omnes ac debiles etiam ad orcum demittebat, ne (ut joco ludebat) in mala ac destructa regione miseri remanerent. Crudelissima alia taceo, & ad catastrophen proprio.

Vix Xensi Provinciam ingressus erat, quando

*Sexcenta
civium
millia
Chingtu
urbis ma-
ctat.*

*Innocen-
tes bapti-
zantur.*